

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» у контексті літературної освіти школярів

Освітні програми «Середня освіта (польська мова та література)»; «Середня освіта українська мова та література)»; «Чеська мова і література»; «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціалізація А4.028 Польська мова і зарубіжна література; А4.01 Українська мова і література); В11.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська; В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська

Спеціальність 014 Середня освіта; 035 Філологія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка; 03 Гуманітарні

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” 08. 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Читання та письмо для розвитку критичного мислення» у контексті літературної освіти школярів
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Мартинець Алла Михайлівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	alla.martynec@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно рішення кафедри

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальний курс висвітлює основні точки зору щодо поняття «критичне мислення», пропонує інформацію про змісту та алгоритми застосування стратегій, що ввійшли у Програму «Читання та письмо для розвитку критичного мислення». Окрім того, курс дає можливість повправлятися у груповій, парній та індивідуальній роботі, набути навичок роботи з текстом та опанувати цікавий методичний інструментарій, який може прислужитися здобувачам освіти у практичній діяльності. Матеріали пропонувані курсом дозволяють реалізовувати моделювання окремих етапів уроків із літератури.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою Мета курсу проглядається через спробу знайомства студентів з особливостями використання уроках інтерактивних технологій.

Основні цілі формування превентивних навичок роботи з стратегіями, пропонованими програмою «Читання та письмо для розвитку критичного мислення»; знайомством з можливостями використання їх на уроці; визначення місця та доцільності використання стратегій яку структурі традиційного, так і нетрадиційного уроку

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності, які формуються курсом у здобувачів освіти: Здатність розв'язувати практичні проблеми в галузі освіти, спираючись на інформацію психолого-педагогічного, лінгвістичного та літературознавчого характеру трансформуючи її на інтегральній основі в процес професійної діяльності освітньої сфери, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність працювати в команді та індивідуально/ автономно. Здатність реалізовувати креативні ідеї. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. Здатність вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі Освіта / Педагогіка.

Програмні результати, яких повинні досягти здобувачі освіти: Демонстрація здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Виявлення здатності працювати в команді та автономно. Демонструвати гнучкість в оволодінні новітніми знаннями. Демонструвати можливість застосовувати набуті під час навчання знання. Демонстрація здатності вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі Освіта / Педагогіка

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 годин
Семінарські заняття	18 годин
Самостійна робота	60 годин

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний/вибірковий
VI		III	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	Лекція	Практ. заняття	Сам. робота
Вступ. (Про Програму «ЧПКМ». Поняття про «критичне мислення». Суб'єкт-суб'єктна взаємодія у системі критичного мислення).	2		4
Призначення критичного мислення. (Функції критичного мислення. Завдання, які вирішує критичне мислення. Критичне мислення та уроки літератури).	1		6
Зріла та незріла особистість або «логіка успіху» та «логіка невдачі» (Поняття успіху та невдачі. Успішна діяльність учня. IQ, емоційний інтелект, мислення, розум, довіра Піраміда логічних Рівнів Роберта Ділтса)	1		8
Особливості моделей навчання за Програмою (Своєрідність використання тексту в предметній сфері; трикомпонентна структура уроку; арсенал прийомів(стратегій) програми).	2		8
Цінності догматичного і критичного мислення (Типи мислення та їх особливість. Цінність стабільності. Цінності критичного мислення. Мотивація діяльності вчителя)	2		6
Малі стратегії Програми («Кубування», «Гронування», «Сенкан», «Вільне письмо», «Щоденник подвійних нотаток», «Методика взаємних запитань», «Збережи останнє слово за собою», «Кола Вена», «Літературні листи», «Запитання до автора», «Порушена послідовність»).	1	8	10
Великі стратегії Програми («Система «Поміч», «Кероване читання», «Кутки», «Джигсоу», «Літературні кола», «Семінар читачів», «Сітка Елвермана», «ЗХВ», «Карусель»)	1	10	10
Співвідношення повсякденного, фахового та критичного мислення (Повсякденне або побутове мислення та його місце у навчанні дитини. Фахове мислення і професійна діяльність педагога. Своєрідність	2		8

критичного мислення. Вчитель виконавець чи творець?)			
УСЬОГО:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання проводиться за стобальною системою, з якої 50 балів студент збирає протягом семестру, а 50 балів відводиться на іспит відповідно ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Загальні 100 балів включають: 80 балів за практичні заняття, 10 балів контрольна робота, 10 балів самостійна робота.
Вимоги до письмових робіт	Концептуально конкретне і емпірично верифіковане висвітлення питання запропонованого для письмової роботи.
Семінарські заняття	Відповідь оцінюється у площині п'ятибальної системи. Максимальна кількість 30 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих форм навчальної роботи, які підлягають поточному та контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів допуску до іспиту складає не менше 25 балів відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік. Виставляється за результатом роботи під час семестру. за потреби здобувач освіти має можливість працювати додатково.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положень: 1 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf і 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc</p> <p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього</p>

процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Здобувачі освіти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, підняти бал.отриманий на занятті, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком регламентується Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Здобувачі освіти самостійно опрацюють матеріал, виконують, згідно прописаного графіку завдання індивідуального плану, за потреби отримують консультацію від викладача у консультаційні години.

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни. Здобувач освіти, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>

8. Рекомендована література

1. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. К., 2018. 344 с.
2. Ліпман, М. Чим може бути критичне мислення? Вісник програм шкільних обмінів, 2006, № 27. С. 17-23.
3. Мартинець А.М. Сучасний урок зарубіжної літератури. Харків : Видавнича група «Основа», 2005. 170 с. С. 28-32.
4. Мартинець А.М. Нові педагогічні технології: інтерактивне навчання. Літературознавчі студії: компаративний аспект (пам'яті докторів наук, професорів В. Г. Матвіїшина та М. В. Теплінського присвячується). Збірник статей. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2014. Вип. 2. 176 с.
5. Мартинець А.М. Сучасний урок зарубіжної літератури : точка зору. Методичний посібник. Івано-Франківськ, 2015. 140 с.
6. Основи критичного мислення: методичний посібник для вчителів. URL:: <http://www.criticalthinking.expert/shop/osnovy-krytychnogo-myslennya-metodychnyj-posibnyk-dlya-uchyteliv/>
7. Панченков А. Дидактичні стратегії критичного читання. [URL: <http://osvita.ua/school/method/technol/1125/>]
8. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. – Київ : Вид-во «Плеяди», 2006. – 220 с. – С. 10-21
9. Технологія «Читання та письмо для розвитку критичного мислення». URL:

<https://vseosvita.ua/library/tehnologia-citanna-ta-pismo-dla-rozvitku-kriticnogo-mislenna-123784.html>

Викладач : доцент А.М.Мартинець